

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 33.

Lýsingarprisur fyri plettreglu: 30 oyri, á forsiðuni,
20 oyri, á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fest
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 14. august 1937.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið — Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsum, brévasvarstøðum
og skrivstovnu. Telf. 143.

11. árg.

Sambands- partiets imaginære . . .

Vi er ganske klare over, at et Parti som Sambandspartiet, der efter de sædvanlige politiske Linjer intet politisk Ansigt har, krampagtig forsøger at bibringe Danskerne den Forestilling, at det er det eneste Parti paa Færøerne, som er loyalt over for Danmark og som man dernede kan stille sig lydhørig over for.

Vi skal være de sidste, der misunder Sambandspartiet den lidet flatterende Rolle. Der er meget faa, der er i Tvivl om at den er Partiets sidste Akt paa den politiske Scene, og at Tæppet allerede er ved at gaa ned og sænke sig som Slutpunktet for en imaginær Foreteelse paa Livets alvorlige Scene.

Danskerne saavel som den menige Mand paa Færøerne er efterhaanden kommet paa det rene med, at intet Parti har skadet et naturligt godt Forhold mellem Danskerne og Færingerne som netop Sambandspartiet med sin evindelige Tuden ens Øren fulde af Insinuationer imod de andre Partier paa Færøerne om disses farlige Tendenser og danskfjendtlige Indstilling.

Ansvarlige i Danmark er blevet bekært om at vogte sig for Ikke-Sambandsfolk. Saasnart en fremmed Dansker er kommet til Færøerne, er han blevet belejret og informeret til at indtage den rigtige Holdning. Denne Informeringsarbejde er desværre faldet alt for let. Men det, som værre er, er, at den rigtig informerede Dansker har mangen en Gang optaget det som en dansk national Opgave over for sine Forbindelser og enhver Dansker, der kommer til Færøerne, at skille Bukkene fra Faarene — Faarene er selvfølgelig Sambandsfolkene!

Vi ved, at der ikke findes nogen fristend Danskere, der ønsker at forhindre eller hæmme Arbejdet for Bevarelsen af en naturlig færøsk Sprogudvikling og den færøske Kulturs og nationale Ejendommeligheder. Tværtimod. Den fristende Del af den danske Befolkning sætter en Ære i at støtte dette Arbejde. Og vi føler os overbevist om, at over 90 pCt. af den færøske Befolkning med dette Arbejde i Behold ikke nærer separatistiske eller danskfjendtlige Tendenser, men ønsker tværtimod at staa i et godt Forhold til Danskerne som loyale danske Statsborgere.

Saa fremt der skal udvikle sig et frit, godt og naturligt Samarbejde mellem Færingerne og Danskerne, maa Sambandspar-

tiets Rolle i færøsk Politik inden ikke alt for længe være en Saga blot. Derover er det let at græde med tørre Taarer.

Hvi miseydnast okkum so ofta nýggjar royndir, sum aðrir hava fingið at borið til, og sum vit eisini einaferð at enda fáa at ganga?

»Leivur Ossursson« kom á heimferð seinast ígjøgnum ein tilfikan sildastima við Føroyar, sum nakar av manningini ongatið áður hevði sæð.

Tilfíkar frásagnir hoyra vit ferð eftir ferð frá snurraváðsbátum og øðrum fornum, ið sigla millum londini. Men kortini hava royndir eftir sild við gørnunum úti á viðum havi við Føroyar ikki borið til. Vit minnast sildaveiðuroyndina hjá p/f »Sild«. Hon miseydnadist heilt. Og so er tað sildaveiðuroyndin hjá p/f Dahl á Gørdunum í Suðuroy, ið eisini endaði við stórum undirskoti, hóast royndin hevði fingið heilt stóran studning.

Hetta var sildin. Líknandi domi kundu tikist innanfyri aðrar greinir av okkara fiskivinnu.

Hvussu ber hetta til? Hvat er orsøkin?

Vit eru ikki menn at svara til fullnar. Men í okkara royndardriftum eru faktorar, ið svíkja heilt og alls. Tað er hvørjum eftirkannara greitt.

Skulu royndir okkara kunna roynast væl og bera okkara vinnulívi nýggja lífskraft, megu vit gera okkum greitt, hvørjir hesir svíkjandi faktorar eru og royna at bota um teir.

Eyðsýnlig tykjað hesi brek at vera tilstøðis:

1) Ov litil royndarpeningur, so

hitt fyrsta óhappið orkar vanligja at drepa royndina.

2) Ov litil kunneleiki til:

- a) leiðir,
- b) veiðihátt,
- c) viðgerð, og
- d) solatreytir og møguleikar.

3) Trot uppá diciplin og evnir at ganga frá gomlum vanum til nýggjar síðir og nýggj krøv.

Okkara framburður í vinnulívinum er so stutt treytaður av eini heilari umleggjan av arbeiðsháttinum.

Orð sum »rasjonalisering« og »planokonomi« í sameining við strangasta diciplin, og at hvør ger sítt allrabesta fyri at leggja sítt arbeiði hina hollastu vitan, praktiska og teoretiska. Hesa vitan má landið hjálpa, so langt sum tað rokkur, einstaklinginum sum samtøkum at fáa. Tær kanningar og undirskotir, sum einstaklingurin ella samtøkur ikki hava ráð til at gera, megu gerast av tí almenna, statí og lötingi.

Vit kunna ikki fara fram eftir fummum, tað er ov dyrt. Farandi fram eftir fummum kunna vit spilla møguleikar, ið annars undir skilagóðum viðurskiftum kundu komið at havt alstóran týðning fyri ikki bara viðkomandi royndarmenn men eisini fyri alt samfelagið.

og Hallucinationer fra denne Korre — eller bedre, det vil sige mere treffende, mere korrekt: Korrespondent.

Men det er mit Haab — undskyld det lyder lidt infant — at denne min og alle Faminingers Tak maa være i Besiddelse af den Egenskab, at den betager Korrespondenten Lysten til at friste Tilværelsen som »Gorrius«.

Udtalesde dette mit ikke særlig elskelige — det indrømmes — Haab, undlader jeg ikke at korrigere Gorrius' »Ødjøre« i Faminien til en skikkelig Delfin, der i de dejlige Sommermaaned har gasset sig i Kullervrimelen, vi Famininger har maat-

et lade svømme uantastet grundet John Bulls Afvisning af at spise af vore Retter; nej, det er egentlig Synd at give John Bull Skylden, da den egentlige Grund er, at vore, Færingers, Øjne har været lukkede i en lykkelig Molboertilværelse for al anden Fisk end Saltfiscen, hvilket har ført til, at John Bull havde engageret sine Kokke og Leverandører i Ferskfiskebranchen, da vi meldte os til Tjeneste.

»Den lille«.

Harri Jóannes bóndi Patursson, løgtingsmaður.

Viðhvørt — tá ið yvirvónin hevur verið í eygsjón, ið hvussu er — hava tygum svorið lögtinginum framíhjárettin at víðgera landsins aðalspurningar. Henda stóða var hein. Tað fellur tí mær og fleiri so ófatuliga logið, at tygum hava skift stóðu her. At tygum gjordust ófegin yvir lögtingsins viðtøkur, tá ið tygum ikki vóru við yvirvótan, tað kundu menn skilja. Men at tygum fóru at leggja knorr við knarrarborð í stríð á Danatingi móti lögtingsins viðtøku, tað vardi ongan.

At eg og aðrir javnaðarmenn ikki eru sinnaðir at fylgja tygum á hesum tygara villsporum kann ikki undra tygum. Og rokni eg tí við, at tygum enn orka at fata, at vit sum áður goyma lögtinginum at tala Føroya vagna.

Fyri ikki at vera misskiltir ynskja javnaðarmenn at gera tygum greitt — eina ferð enn — at teir einki vilja hava at gera við at hjálpa tygum burtur úr tí runudyki, tygum í vetur skumpaðu úr út yvir tygara mótstøðumenn.

P. M. Dam.

Ymisk tíðindi.

Nazi.

Ein navnfrumur tíðindamaður til hitt enska bladið »Times« er útvístur úr Týsklandi — tí hann hevur loyvt sær at sagt sannleikan um nazismuna í Týsklandi.

Nazistarnir boða frá, at fleiri tilfikir tíðindamenn vilja verða útvístir.

Demokratisins „tosse“-gódska.

Bara 9 mánaðir fekk nazisturin Madsen, ið hevði tveitt bumbuna eftir verjugini-

stara Alsing Andersens heimi. Hinir báðir, Arne Lindgren og Hasle, ið vóru átaladur fyri lut-taking í álopinum, sluppu!

Har henda gerð hend í Týsklandi ella einum øðrum diktaturlandi, vóru allir tryggir hongdir ella skotinir ullaftan orð ella eið.

Demokratið hevur eina ferð enn víst seg at vera »tosssegod«, sum Alsing Andersen aftaná álopið segði, at demokratið ikki var ella ikki mátti vera.

Eitt er víst: heldur demokratið fram við tilfari »tosssegódska«, so fær tað at føla hina horðu hondina áðrenn tað veit av.

Hart móti hørdum!

Forfatningskommissionen

har haft sit første Mode. Justitsministeren, der ledede Model for Statsministeren, gjorde Rede for Kommissionens Opgave:

- 1) Landstingets Afskaffelse,
- 2) Valgretsalerens Nedsættelse,
- 3) Rigstrets Afskaffelse osv.

Alle Partier tilsagde en velvilig Behandling af Sagen. Man har dog ikke Grund til at vente den største Medgørlighed fra de Konservatives og Vestres Side.

Kæntret.

Uden for Mexico kæntrede en amerikansk Dampet med 200 Passagerer ombord. Kun faa reddedes.

Spionage.

Fra London er udvist 3 engelske Journalister, der er opdagede som Spioner. Dette sammen med Tysklands Udvisning af »Times« Korrespondent har vakt gensidig Harne mellem de to Lande.

England

hevur sent Franco-stýrinum eina hvassa notu, hvári tað krevur leysgivin try ensk handilsskip, sum Franco hevur kapað.

Men Franco hevur sýnt ikki særiligan vælvilja í svari sínum.

Japan

hevur sagt, at eitt av tess endamállum er at fáa Kina í felag við sær og Týsklandi í sáttmálanum móti kommunismuni! Men Týskland hevur nú sent boð út, at tað leggur ikki lag í at fáa Kina uppí henda sáttmála.

Í Englandi

er uppdagað at 400 týskir persónar hava njósast í London og hildið Týskland kunnugt við, hvørjir Englendarar eru illa sinnadur móti nazistunum.

Delfinen, der blev til et Uhre i „Føroyatíðindi“.

En Korrespondent til »Føroyatíðindi« — bekendt for sine Varmekildespradlerier — har igen gjort Brug af sine formidable Evner til Eventyrspindier. Og igen er det Faminien, der maa undgelde for dennes Fablerier.

Vi Famininger takker for Æren — om den end er tvivlsom — for at være gjort til Genstand for Spradlerier og andre ... rier